

Valeriu DULGHERU

Prezentarea cărții „Aurel Marinciuc. Biobibliografie: inteligență, perseverență, rațiune”

„Dacă trecutul este nu din vina noastră împrăștiat, el trebuie cules, înmănușat și așezat ca o comoară de aur înaintea copiilor și tinerilor întru înălțarea noastră în ochii lumii ca neam vrednic și sănătos”

(Grigore Vieru)

O biobibliografie este, în primul rând, scoaterea în prim plan a meritelor unei personalități, o înmănușare a celor mai notabile merite ale acestei personalități. Totodată, o biobibliografie trebuie să fie și un îndrumar pentru cei tineri, aflați la început de cale într-o viață plină de incertitudini și provocări.

O bibliografie de autor este asemenea unei biblioteci. Răsfoind-o cu multă răbdare și atenție, te cufunzi în lumea mirifică a unui domeniu anume, dar și al unei personalități, care îți apare în față în diversă și adevărată sa dimensiune și deschidere de orizonturi. Iar deschiderea de orizonturi înseamnă descoperirea feței adevărate a lumii. Bibliografia a devenit un indispensabil instrument de lucru pentru fiecare creator de bunuri umane - fie materiale, fie spirituale.

De ce am hotărât să alcătuim această biobibliografie a profesorului Aurel Marinciuc? În primul rând pentru că a fost un reprezentant al unei generații de vechi intelectuali, care din păcate pleacă. Este o generație, care a prins puțin și sistemul de educație românesc interbelic, o generație născută în România Mare. Născută cu simțul apartenenței la o națiune – națiunea română (din păcate pentru cei născuți în perioada sovietică postbelică, acest element s-a diluat, inventându-se efemera cetățenie sovietică și naționalitate moldovenească). Pentru că Aurel Marinciuc a fost un veritabil intelectual cu aptitudini certe atât în plan profesional (fizică, mecanică) cât și, îndeosebi, în cel socio-cultural (publicist, cronicar, enciclopedist). Pentru că a fost unul din fondatorii Institutului Politehnic din Chișinău și cel mai devotat cronicar al Institutului. Pentru

că a fost un mare patriot nu doar al Neamului, ci și al baștinei – al satului natal, al ținutului Soroca, al Institutului Politehnic. Pentru că a fost profesorul meu (indirect), a fost profesorul profesorilor noștri.

Biobibliografia începe cu inserarea opiniilor ale unor oameni de știință și specialiști în domeniu, care pun în valoare calitățile deosebite ale Profesorului Aurel Marinciuc, personalitate marcantă, care va rămâne în istoria instituției de învățământ superior tehnic drept ctitor, creator, îndrumător al tinerei generații. câteva scurte prezentări ale celor care l-au cunoscut, continuă cu un scurt itinerar biografic cu scoaterea în prim plan a rădăcinilor, a spinoasei căi a tânărului Aurel spre Olimpul cunoștințelor, trecând tocmai prin șase școli primare și medii generale. Un compartiment important este dedicat carierei profesionale a profesorului Aurel Marinciuc la Institutul Politehnic din Chișinău, în care a activat practic întreaga viață (1964-2019), fiind martor și participând în mod direct la spinoasa cale de fondare a Institutului, la formarea colectivului profesoral, a contingentului de studenți, a bazei tehnico-materiale.

Profesorul Aurel Marinciuc a fost un împătimit al promovării educației tinerei generații. Astfel a venit cu peste 300 de materiale în domeniul învățământului universitar și școlar, memorii și frumoase fotografii. *„Un popor poate fi considerat civilizată și emancipat numai dacă are un sistem de învățământ bine perfectat, acordat la cerințele și posibilitățile timpului respectiv”*, spunea în cunoștință de cauză profesorul Aurel Marinciuc. Astfel, în scurt timp, inclusiv cu concursul direct (în funcție de decan, șef catedră, profesor universitar) noua instituție de învățământ tehnic superior a devenit o instituție de educație, inclusiv patriotică, de top în Republică. Nu în zadar ea a nimerit în malaxorul ideologic al ștabilor PCM, fiind decapitată (primul rector Sergiu Rădăuțanu fiind demis, iar peste 50 de cadre didactice eliberate din funcție.

Un spațiu aparte este dedicat poziției civice a profesorului Aurel Marinciuc, pe care și-a manifestat-o deschis chiar și în plin dezmăț al regimului totalitar comunist. Domnia Sa a devenit legendar prin

„dezlegarea limbii“ în învățământul superior din Moldova. Astfel, pe 5 februarie 1959 publică în revista „Cultura Moldovei” articolul „Iar despre cadrele naționale la Universitate”, ridicând o problemă stringentă – cea a rusificării până la refuz a procesului de educație în Universitate. Nu avea împliniți nici 27 de ani, fiind tânăr asistent universitar. Pentru această „îndrăzneală” a fost concediat din Universitate. Este prima publicație periodică bibliografiată în acest conținut de indice. Publicația abordată este argument mult așteptat în anii 60 ai secolului trecut - predarea în limba maternă la Universitatea de Stat din Chișinău. Tânărul asistent universitar atenționa asupra „riscului de a ne pomeni cu specialiști cu „limba legată”, deoarece începând să-și facă studiile superioare în limba rusă, când încă nu-și cunoaște la perfecție limba literară maternă, studentul începe să-și adapteze procesul gândirii la formele și tiparele limbii ruse”.

Ulterior de sub pana profesorului Aurel Marinciuc au ieșit sute de articole, abordând diverse domenii, printre care: „Încotro sfinți părinți?”, „Securitatea și Eminescu”, „Trei „voiajuri” în Siberii”, „Vin comuniștii, oameni buni!: (Atenție la rozătoare)”, „Probleme globale ale omenirii”, „Viața spirituală cere continuitate”, „Congresul I al Intellectualității din Republica Moldova” ș.m.a. De asemenea, a abordat problema Autocefaliei Bisericii noastre, problema cenzurii stăpânirii sovietice, crimele deportărilor din Basarabia, care sângerează începând cu anii’ 50 al sec. XX-lea.